

درختی بکار، ازدواج کن

تلاش‌های اندونزی برای تقویت نهاد خانواده

اندونزی کشوری است که به شکل یک قوس در طول خط استوا کشیده شده است. مجمع‌الجزایر اندونزی دیرزمانی از مناطق مهم بازرگانی دریایی جهان به‌شمار می‌آمد و مسیرهای بازرگانی از سده هفتم میلادی میان پادشاهی سرریو اجیا و چین تشکیل شده‌بود.

نهاد خانواده در اندونزی

افزایش رو به رشد جمعیت در اندونزی به‌عنوان چهارمین کشور پرجمعیت جهان دولتمردان این کشور را بر آن داشت تا با پیشنهاد طرحی حضور زنان را در خانه تقویت کنند.

نرخ بالای تولد در کنار پایین بودن نرخ مرگ‌ومیر باعث شده‌است جمعیت اندونزی از رقم ۱۹ میلیون نفر در سال ۱۹۷۱ به ۲۴۰ میلیون نفر در سال ۲۰۱۰ افزایش یابد. با توجه به رشد دوبرابری جمعیت در ۴۰ سال گذشته پیش‌بینی می‌شود، جمعیت اندونزی تا سال ۲۰۵۰ به رقم ۳۶۶ میلیون نفر افزایش یابد.

بسیاری از کارشناسان و تحلیلگران اقتصادی بر این باورند که اندونزی با توجه به ساختار اقتصادی و جمعیتی خود می‌تواند تا سال ۲۰۵۰ به جریه کشورهایمانند برزیل، روسیه، چین و هند پیویونند.

اندونزی که نخستین قدرت اقتصادی جنوب شرق آسیا محسوب می‌شود، با جمعیت ۲۵۰ میلیون نفری خود که حدود ۱۵۰ میلیون نفر از جمعیت این کشور در حال تبدیل شدن به قشر متوسط هستند، فرصت‌های بی‌ظنیری برای تبدیل به یک قدرت اقتصاد جهانی را دارد.

بنظر می‌رسد، دولت اندونزی با درک درست از موقعیت جغرافیایی این کشور و ساختار جمعیتی خود به دنبال راهکارهایی جهت افزایش توجه به نهاد خانواده است تا ضمن تأمین اهداف رشد جمعیتی خود، زمینه توسعه اقتصادی را نیز محقق کند. نشانیهایی از این درک درست را می‌توان در ارائه طرحی از سوی دولت این کشور مشاهده کرد که خواستار کاهش دوساعت کار زنان در روز است.

روزنامه جاکارتا پست در خبری از پیشنهاد طرح کاهش ساعات کاری زنان در اندونزی خبر داد. در حال حاضر کارمندان بخش خصوصی و دولتی اندونزی روزانه ۷ ساعت کار می‌کنند. «یودی کریسندای»، وزیر اصلاحات برکورتیک و اجرایی دولت اندونزی ضمن اصلاحی خواستن این طرح گفته،

پس از این اقدام زنان می‌توانند توجه بیشتری به فرزندان خود به ویژه زنان داشته باشند.

در حالی که برخی نمایندگان مجلس اندونزی حمایت خود را از این طرح اعلام کرده‌اند، بار برخی از مقامات این کشور این طرح را اقدام عقلانامی برای افزایش توجه به نهاد خانواده و تربیت کودکان ندانستند.

افضل جلال» رئیس سازمان ملی برنامه‌ریزی جمعیت و خانواده اندونزی که از جمله حامیان این طرح است، گفت که این اقدام می‌تواند نقش مهمی در تربیت کودکان داشته باشد. برخی فعالان حوزه زنان در اندونزی با اسلام مخالفت خود با این طرح، آن را تبعیض علیه حقوق زنان عنوان کرده و اعلام کردند که این اقدام مانع از انجام مسئولیت‌های پدر در پرورش فرزندان می‌شود. کمیسیون ملی خشنونت علیه زنان نیز که افزایش آمارهای خشنونت علیه زنان را در اندونزی گزارش کرده، مخالفت خود را با این طرح اعلام کرده است. طرح کاهش ساعت کاری زنان شامان که اکنون ضمن داشتن برخی مسئولان حامیان زیادی نیز دارد با تبدیل شدن به قانون می‌تواند در نقشه راه توسعه اندونزی به‌عنوان کشوری که خواستار استفاده از ظرفیت‌های ساختار جمعیتی خود است، نقش مثبتی ایفا کند. هرچند که اندونزی از نظر ساختار جمعیتی دارای ترکیب جمعیتی جوانی است و نرخ تولد نیز در آن بالاست، اما دولتمردان این کشور قصد دارند با سیاست‌گذاری در بخش افزایش جمعیت از ظرفیت‌های کامل این کشور به‌نحو مطلوب استفاده کنند.

ازدواج، چند همسری و طلاق

شاعر «درختی بکار، ازدواج کن»، در استان جاوای اندونزی به یکی از شروط برای هر فردی تبدیل شده است که قصد دریافت مجوز ازدواج را دارد. هرچند سال گذشته در بخشی از اندونزی ازدواج زوج‌ها به مدت ۴ ماه ممنوع شده است تا مردم تمرکز بیشتری بر کشاورزی داشته باشند. مسئولان منطقه‌ای در اندونزی اعلام کردند که از ماه نوامبر تا فوریه سال گذشته هیچ زوجی در این منطقه حق ازدواج ندارد. به گفته آنها، این ۴ ماه فصل باران است و مردم و زوج‌ها باید تمرکز خود را به فعالیت‌های کشاورزی معطوف کنند، در غیر این صورت جریمه خواهند شد. «نوسا تنگار ایتور»، منطقه‌ای است که این قانون در آن به‌تصویب مسئولان رسیده است تا در این فصل حداکثر استفاده از مزایای آن ببرند و فعالیت‌های کشاورزی بیشتری داشته باشند. آنها معتقد هستند که این ۴ ماه بهترین زمان برای کشاورزی است نه ازدواج. مورلین بوران، یکی از مسئولان محلی در این خصوص گفت: در این مدت هیچ در خواست ازدواجی ثبت نخواهد شد. مردم محلی باید به مدیریت کشاورزی خود توجه بیشتری داشته باشند. این که به برگزاری مراسم عروسی فکر کنند.

امادر منطقه‌ای دیگر در اندونزی با هدف مقابله با پدیده چند همسری مردان، کارمندانی را که قصد ازدواج دوم دارند، ۵۰ دلار جریمه می‌کند. مردانی که در جزیره «الومبوک» اندونزی به‌عنوان مقام‌های

۷۰ درصد در خواست‌ها برای طلاق از سوی زنان و ۳۰ درصد نیز از سوی مردان به محاکم قضایی این کشور ارایه می‌شود. به گفته این مقام اندونزیایی، در تصویب قرار گرفته با هدف مشکل کردن ازدواج دوم برای کارمندان دولتی در اندونزی وضع شده است. براساس این قانون، به ازای هر ازدواج پس از ازدواج نخست، مرد باید مبلغ ۸۰ دلار به‌عنوان جریمه پرداخت کند. قانون اندونزی چند همسری را با منع می‌داند، اما مرد ضمن اخذ موافقت همسر اول نیازمند ثبت ازدواج است. ازدواج به‌صورت پنهانی باعث شده است آمار ازدواج دوم در اندونزی افزایش یابد و همچنین افزایش طلاق به‌دنبال چند همسری نگرنی مقام‌های رسمی این کشور را در پی داشته است.

طلاق در اندونزی در سال‌های گذشته روند صعودی داشته است به‌طوری که وزارت امور مذهبی این کشور در سپتامبر سال گذشته از وجود ۱۲ هزار مورد طلاق سالیانه در این کشور خبر داد که این رقم در مقایسه با ۱۰ سال پیش که ۵ هزار مورد بود، افزایش قابل توجهی داشته است. براساس گزارش‌های مختلف، ۸۰ درصد طلاق‌ها در اندونزی، بین زوج‌های جوان رخ می‌دهد و ۷۰ درصد از درخواست‌ها نیز توسط زنان صورت می‌گیرد. دولت اندونزی تیر ماه سال قبل نیز با اصلاح قانونی در مورد درآمد‌های دولتی بدون مالیات در وزارت

امور مذهبی این کشور، زمینه ثبت ازدواج رایگان را فراهم کرد. براساس آمار وزارت امور مذهبی اندونزی ۹۴ درصد از ازدواج‌های این کشور خارج از دفاتر امور مذهبی ثبت می‌شوند. «لقمان حکیم صیف الدین» وزیر امور مذهبی اندونزی گفت: پیش از این نیز بهای ثبت ازدواج در اندونزی پر داخت نمی‌شد اما برخی از ثبت‌کنندگان مالیعی به‌عنوان پادش دریافت می‌کردند. براساس قانون جدید، مفاصحات دولتی اندونزی از دریافت هر گونه وجه نقدی به دلیل انجام فعالیت‌هایی از قبیل حمل‌ونقل و هر نوع فعالیت دیگر منع شده‌اند. پیش از این اگر ثبت ازدواج در خارج از دفاتر مذهبی انجام می‌شد ثبت‌کنندگان مالیعی را به‌عنوان پادش یا عنوانی دیگر دریافت می‌کردند. وزیر امور مذهبی اندونزی اظهار امیدواری کرد که این قانون به‌عنوان چارچوبی برای خدمت به کسانی که قصد ازدواج دارند به کار گرفته شود.

این قانون جدید همچنین چارچوب مشخصی

برای ثبت ازدواج در ساعات غیر کاری و همچنین خارج از دفاتر مذهبی تعیین کرده است. دریافت میلیعی به‌عنوان پادش ثبت ازدواج از سوی دفتر داران اندونزیایی باعث از بین شفافیت در درآمد‌های آنها و همچنین شیوع فساد در وزارت امور مذهبی این کشور می‌شد. سازمان مبارزه با فساد اندونزی وزارت امور مذهبی این کشور را جزو ۲۲ نهاد فاسد این کشور معرفی کرده بود.

۱۰ درصد از دواج‌ها در اندونزی به طلاق منجر می‌شود

یک مقام وزارت امور مذهبی اندونزی گفت: سالانه دو میلیون ازدواج در این کشور به ثبت می‌رسد که از این میزان ۱۰ درصد (۲۰۰ هزار مورد) منجر به طلاق می‌شود. خبرگزاری رسمی اندونزی (آنتارا) به نقل از «نصرالدین عمر» نوشت: نرخ طلاق در سال گذشته در این کشور ۴۰ درصد افزایش یافته و این بسیار نگران‌کننده‌است.»

معاون «امور مردمی» وزارت بهداشت اندونزی همچنین خاطر نشان ساخت که به‌طور کلی

بیشتر اندونزیایی‌ها عصبانیت خود را اظهار نمی‌کنند و هنگام عصبانیت در چه فرد مقابل خیره می‌شوند و لبخند می‌زنند. اما موابط باشد که خیره شدن شمار در چشم آنها طولانی نشود چون نشانه سئیزه خوبی است. همچنین در حالی که دست‌تان را به پشت‌تان گرفتند باید نایستید، چون این هم نشانه عصبانیت و خشنونت است.

دانشگاه

«محمد نصیر»، وزیر آموزش عالی، تحقیقات و فناوری اندونزی اعلام کرد که مجوز اجرای ۷۱ برنامه آموزش عالی سال گذشته میلادی (۲۰۱۴) در این کشور لغو شد در حالی که تصمیم‌گیری درباره ۲۱ برنامه دیگر به سال جاری (۲۰۱۵) کنشیده شده است. نصیر تصریح کرد: اقدامات ضروری برای حفظ کیفیت آموزشی در کشور باید صورت گیرد و با نظارت دقیق تر از تلفخ و تقلب احتمالی در این عرصه جلوگیری به عمل آید. وزیر آموزش عالی اندونزی متذکر شد: تا پایان سال ۲۰۱۴ میلادی ۴ هزار و ۳۲۱ موسسه آموزش عالی ۲۱ هزار و ۵۰ برنامه آموزشی و تحصیلی ارایه کردند که البته همه آنها قابل‌کیفی برای اجرا نداشتند و وزارتخانه باید کنترل بیشتری روی این برنامه‌های تحصیلی داشته باشد. وی تأکید کرد: در برنامه‌هایی که ثبت‌شده دیگر موثر نیستند و از اهداف آموزشی کشور فاصله زیادی دارند لغو مجوز در نهایت متوقف خواهند شد.

کیفیت خدمات پزشکی در اندونزی

از نظر پزشکی کشور اندونزی از کشورهای همسایه خودش در شرق آسیا بسیار عقب‌تر است و با این که بیمارستان‌ها دارای امکانات خوبی هستند اما دکترها و متخصصان دارای بار علمی لازم برای درمان درست بیمار نیستند و این موضوع سبب شده که خیلی از مردم این کشور که دارای سطح مالی متوسط به بالا هستند به کشورهای همسایه مانند سنگاپور مراجعه کنند و در میان را در کشور دیگر به غیر از اندونزی انجام بدهند. گفته می‌شود در سطح بین‌المللی فقط ۵ بیمارستان از ۱۸۰۰ بیمارستان موجود در اندونزی حرفی برای گفتن دارند. امکانات بیمارستان‌ها در سطح خوبی هست و همیشه تخت خالی وجود دارد، با این‌ها هم مختلف‌مانند: اتاق با ۳ تخت، اتاق با ۲ تخت، اتاق با یک تخت، اتاق با میز کنفرانس و... که هرچه امکانات بالاتر برود، هزینه بستری هم بالاتر می‌رود، برای مثال ارزان‌ترین اتاق تقریباً شبی ۶۰۰-۵۰۰ دلار هزینه دارد که از بیمارستانی تا بیمارستان دیگر تفاوت دارد. در به قیمت جهانی به فروش می‌رسد و بیشتر وارداتی است، کیفیت داروهایسار خوب است.

جشن‌ها و تعطیلات رسمی اندونزی

جشنواره کایت‌بالی در کشور اندونزی، جشنواره‌ای بین‌المللی است که هر ساله در Padang Galak در ساحل Sanur می‌گزار می‌شود. کایت‌های بزرگ سنتی که تقریباً با عرض ۴ متر و طول ۱ متر ساخته شده و با پرواز در آسمان به رقابت می‌پردازند. به اعتقاد مردم بالی، این کایت‌ها در آسمان به پرواز درمی‌آیند که به خدای هندوها پیام دهند تا محصولات کشاورزی آنها زیادتر شود. Bebean به شکل ماهی، Janggan به شکل پرند و Pectukan به شکل پرگه، ۳ کایت سنتی هستند که در آسمان به پرواز درمی‌آیند. در این مسابقه تیم‌ها به صورت ۱۰ نفره هستند. البته تنوع کایت‌ها بسیار زیاد است و به شکل‌های متنوع دیگری هم وجود دارند. رنگ‌های سنتی که در ساخت کایت‌ها به کار می‌رود اغلب قرمز، سفید و سیاه است. در فصل خشک که وزش باد در اندونزی از شرق به غرب است، مناسب‌ترین زمان برای این جشنواره است که توریست‌های زیادی جذب این جشنواره می‌شوند و کوچک و بزرگ در شالیزارهای خالی تماشاگر آسمان رنگی پر از کایت‌های زیبا هستند و همراه این بازی وجود دارد که کایت‌های پیام رسان افزایش محصول و بارندگی باشند.

غذای مردم اندونزی

برنج و همچنین غذاهای دریایی، غذای اصلی مردم اندونزی را تشکیل می‌دهد. غذاهای چینی به‌خصوص غذاهای گوشتی تأثیر بسزایی بر سبک خوراک‌بیزی اندونزی داشته‌اند. غذاهای اندونزی معمولاً جزو برنج و پرواویه و تند هستند. در این حال هر یک از استان‌های اندونزی، غذای مخصوص به خود را دارند.

نگاه

گزارش سفر عضو هیأت علمی مرکز تحقیقات زن و خانواده به اندونزی

نخبگان اندونزی و مقام زن و خانواده

فریبا غلامسوند، عضو هیأت علمی مرکز تحقیقات زن و خانواده، چندی پیش طی سفری به اندونزی و حضور در سمینارهایی که گزیده‌ای از آن که در خصوص دیدگاه نخبگان اندونزیایی است و در ذیل می‌آید، به تشریح موقعیت زن و خانواده در جامعه پرداخته بود و گزارش سفر خود را منتشر کرد. اندونزی، بزرگ‌ترین کشور اسلامی است با مردمی خوشخو، ملایم و... در این کشور بیش از ۴۰ هزار دانشگاه اسلامی اعم از دولتی و غیردولتی فعال است که خود بنیه مذهبی این کشور را تأمین می‌کند. افزون بر آن مدارس قرآنی و دینی زیادی در این کشور به آموزش کودکان و نوجوانان می‌پردازند، در عین حال وجود فقر خطر بزرگی است که زمینه فعالیت گروه‌های تکفیری و جریان وهابیت را در این کشور ایجاد کرده است.

همايش علمي

«زن، جامعه و سیاست بین‌الملل» صبح روز پنجشنبه، ۱۳۹۴/۱/۲۰ نشست علمی «زن، جامعه و سیاست بین‌الملل» در دانشگاه حسن‌الدین ماکاسار. ... دکتر محمد علوی رحمان، استاد دانشگاه و چهره فرهنگی منطقه سولاوسی جنوبی در مقاله خود با عنوان «وضعیت تمدن و دموکراسی» ابراز داشت: وضع تمدن را می‌توانیم چنین توصیف کنیم: (۱) جهان کنونی جهان در حال گذاری است که همه‌چیز در آن به‌سرعت می‌گذرد، (۲) جهان دچار خشنوت است، (۳) گسترش خشنوت به ضعف سنت و زندگی اجتماعی منجر می‌شود، (۴) شوک تمدنی جدید در عرصه فقر، به گروه زنان و کودکان، به‌ویژه در کشورهای دچار جنگ و

بیشتر اندونزیایی‌ها عصبانیت خود را اظهار نمی‌کنند و هنگام عصبانیت در چه فرد مقابل خیره می‌شوند و لبخند می‌زنند. اما موابط باشد که خیره شدن شمار در چشم آنها طولانی نشود چون نشانه سئیزه خوبی است. همچنین در حالی که دست‌تان را به پشت‌تان گرفتند باید نایستید، چون این هم نشانه عصبانیت و خشنونت است.

زن، جامعه و سیاست بین‌الملل

صبح روز پنجشنبه، ۱۳۹۴/۱/۱۹ نشست علمی «زن، وحدت و نگاه به آینده» در دانشگاه علام‌الدین ماکاسار:

زن بخش جداناپذیر جامعه است. در واقع این زنان هستند که کیفیت یک جامعه را نشان می‌دهند. یکی از مشکلاتی که زنان در جامعه سنتی با آن مواجه بودند نداشتن فرصت برای یادگیری علم بود. ما باید به زنان فرصت بدهیم تا از ظرفیت‌های خودشان استفاده کنند.

پس در عبارات طولانی به توضیح آیتی از قرآن مجید درباره زن و خانواده به‌ویژه مسئله مدیریت خانواده پرداخت. قرات وی از این آیات شبیه دیدگاه متفکرین شیعه مانند علامه طباطبایی و شهید مطهری و علامه فضل‌الله بود. ایشان به روشنفکری در شهر ماکاسار شناخته شده است. رئیس دانشگاه علام‌الدین ماکاسار در پایان سخنان خود اظهار داشت: امیدوارم که زن نقش خود را در وحدت امت و آینده‌نگری به خوبی ایفا کند.

نشست علمی

نخبگان زن اهل تشیع جاکار تا

روز شنبه ۲۴ شهریور ۱۳۹۴، در دفتر سازمان اهل بیت اندونزی با جمعی از بانوان نخبه تشیع جاکار تا دیدار و گفت‌وگو کردم. این انجمن که با نام اختصاری ABI شناخته می‌شود از شاه پیش به‌طور مستقل از مدیریت آقایان در همین انجمن آغاز به کار کرد و اهم فعالیت خود را بر آموزش زنان و افزایش آگاهی‌های بانوان شیعه قرار داده است. همکاری و مساعدت خوبی میان آنها و سایر سازمان‌های غیردولتی زنان وجود دارد. در این جلسه اهم مشکلات زنان اندونزیایی فقر شوهران که گاهی باعث فروش زن و فرزند آنها می‌شود و همچنین کار در خارج از شهر یا کشور شمرد. نبود پدران در خانه در کنار خانواده خود موجب بروز مشکلاتی چند در این کشور است.

این سازمان دارای معاونت‌های آموزش، پژوهش، فرهنگی و مددکاری است که اعضای آن با علاقه زیاد برای گسترش فرهنگ شیعی فعالیت می‌کنند. بنا به گفته رایزین فرهنگی جناب آقای دکتر ابراهیمیان در اندونزی، تعداد شیعیان مناسکی به یک میلیون هم نمی‌رسد و فقر فرهنگی در این کشور فراوان است. بنابراین سازمان‌هایی از این دست تأثیر زیادی در خانواده‌ها خواهند داشت.